

Valtuustoaloite
Länsi-Uudenmaan aluevaltuusto
19.4.2022

Yritysten ja järjestöjen osallisuuden varmistaminen Länsi-Uudenmaan organisaatorakenteessa

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii satoja yrityksiä ja järjestöjä, jotka tuottavat vakiintuneesti osan hyvinvointialueen julkisella järjestämävastuulla olevista sosiaali- ja terveyspalveluista. Nämä toimijat työllistävät satoja sote-alan ammattilaisia. Sote-ostopalveluiden arvo Länsi-Uudellamaalla on noin 258 miljoonaa euroa.¹ Hyvinvointialue on merkittävä julkinen hankintayksikkö myös tukipalveluiden osalta.

Hyvinvointialueen järjestämävastuulla olevia palvelut voidaan tuottaa

- hyvinvointialueen omana toimintana
- sopimuksin muiden julkisten toimijoiden kanssa (valtio, kunnat, muu julkinen toiminta)
- hankintalain mukaisin ostopalvelusopimuksin yksityisten toimijoiden kanssa tai
- antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin.²

On tärkeää, että hyvinvointialueella sovelletaan monituottajamallia, joka turvaa palveluiden saatavuutta, kehittää terveen kilpailun kautta toimialaa ja auttaa ruuhkahuippujen tasaamisessa sekä palveluvajeiden ratkaisemisessa. Myös ns. innovatiivisia hankintoja on perusteltua hyödyntää julkisen oman toiminnan kehittämisessä. Hyvä esimerkki tästä on esimerkiksi etäpalveluiden kehittäminen. Yksityisesti tuotetut ulkoistetut palvelut ovat taloudellisesti varsin kilpailukykyisiä verrattuna julkisen toimijan omaan tuotantoon.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että hyvinvointialueen organisaatorakenteessa huomioidaan systemaattinen julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö perustamalla hyvinvointialueen sekä yritysten ja järjestöjen yhteistyötä kehittävä elinkeino- ja järjestötoimielin (esim. *elinkeinopoliittinen neuvosto*). Vaikuttamistoimielimeen tulee valita edustus keskeisistä palveluita tuottavista yksityisistä yhteistyökumppaneista sekä aluevaltuustosta. Toimielin voisi organisaatiotasolla rinnastua esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvostojen kaltaisiin vaikuttamistoimielimiin. Länsi-Uudellamaalla löytyy paljon sote-alan pk-yrityksiä, jotka tuottavat tärkeitä palveluita alueen asukkaille. On tärkeää, että käymme vuoropuhelua jatkuvasti heidän kanssaan, jotta saamme varmistettua mahdollisimman laadukkaat palvelut.

Toimielimen pääasiallisena tehtävänä olisi yksityisen ja julkisen yhteistyön konkreettinen edistäminen, jatkuva markkinavuoropuhelu sekä erilaisten yhteistyökysymysten käsitteleminen ja ratkaiseminen. Vastaavanlaisia yhteistyöfoorumeita on päätetty perustaa myös muille hyvinvointialueilla Suomessa.

¹ Vuonna 2019, HE 241/2020 vp., s. 379 mukaan.

² Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtioavusta, 4 §.

Fullmäktigemotion
Västra Nylands välfärdsområdesfullmäktige
19.4.2022

Säkerställande av företags och organisationers delaktighet i Västra Nylands organisationsstruktur

I Västra Nylands välfärdsområde finns hundratals företag och organisationer som enligt vedertagen praxis producerar en del av de social- och hälsovårdstjänster som omfattas av välfärdsområdets offentliga organiseringsansvar. Dessa aktörer sysselsätter hundratals experter inom social- och hälsovårdsbranschen. Värdet på de köpta social- och hälsovårdstjänsterna i Västra Nyland är cirka 258 miljoner euro.³ Välfärdsområdet är en betydande offentlig upphandlande enhet även i fråga om stödtjänster.

Tjänsterna som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar kan produceras

- som välfärdsområdets egen verksamhet
- genom avtal med andra offentliga aktörer (staten, kommunerna, annan offentlig verksamhet)
- genom avtal om köpta tjänster i enlighet med upphandlingslagen med privata aktörer eller
- genom att ge serviceanvändaren en servicesedel.⁴

Det är viktigt att man i välfärdsområdet tillämpar en modell med flera producenter som tryggar tillgången till service, utvecklar branschen genom hälsosam konkurrens och bistår med att jämna ut belastningstoppar samt med att lösa serviceunderskott. Det är motiverat att även använda så kallade innovativa upphandlingar i utvecklingen av den egna offentliga verksamheten. Ett gott exempel på detta är utveckling av distanstjänster. Utlagda tjänster med privata producenter är ekonomiskt tämligen konkurrenskraftiga jämfört med en offentlig aktörs egen produktion.

Vi som undertecknat motionen föreslår att man i välfärdsområdets organisationsstruktur beaktar ett systematiskt samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn genom att inrätta ett närings- och organisationsorgan (till exempel ett *näringspolitiskt råd*) som utvecklar samarbetet mellan välfärdsområdet samt företagen och organisationerna. Till påverkansorganet ska man utse representation från centrala privata samarbetspartner som producerar tjänster och från välfärdsområdesfullmäktige. Organet kan på det organisationella planet jämföras exempelvis med påverkansorgan som äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning. I Västra Nyland finns många små och medelstora företag inom social- och hälsovården som producerar viktiga tjänster för invånarna i området. Det är viktigt att vi har en kontinuerlig dialog med dem så att vi kan säkra så högklassiga tjänster som möjligt.

Organets huvudsakliga uppgift är att främja samarbetet mellan det privata och det offentliga på ett konkret sätt, upprätthålla en kontinuerlig dialog samt behandla och lösa olika slags samarbetsfrågor. Beslut om att inrätta motsvarande samarbetsforum har fattats också i andra välfärdsområden i Finland.

³År 2019 enligt RP 241/2020 rd, s. 379.

⁴Lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården, 4 §.

19.4.2022

Henrik Wickström (SFP / r.)

Ville Laakso (kok.)

Allekirjoittaneet/ undertecknade:

1. Otto Wejberg / kok
2. Emma-Stina Vehmanen / kok
3. Ira Hietanen-Tanskanen / kok
4. Timo Haapaniemi / kok
5. Arja Uusitalo / kok
6. Emilia Knaapi / kok
7. Mikko Piirtola / kok
8. Mervi Katainen / kok
9. Anna Sahiluoma / kok
10. Jarno Limnell / kok
11. Pia Kauma / kok
12. Tiina Thure-Toivanen / kok
13. Ralf Backman / r.
14. Karin Cederlöf / r.
15. Tapio Karjalainen / kok
16. Tiina Noro / kok
17. Heidi Castern / kok
18. Tomi Leivo / kok
19. Anna Pelkonen / kok
20. Isto Havu / kok
21. Eva-Stina Gästrin / r.
22. Nina af Hällström / r.
23. Anna Aintila / r.
24. Veronica Rehn-Kivi / r.
25. Johan Lassus / r.
26. Anita Westerholm / r